

Aile içi ilişkiler ve iletişim

AİLE

- Bireyin gelişimi
- İletişim ve etkileşimde aile

Birinci derecede iletişim ve etkileşimin olduğu en temel birim.

Çocuk olması şart mı?

Aile tanımı

- Kan bağı ile bağı
- Çoğunlukla aynı evde yaşayan
- Cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik gereksinimlerinin karşılandığı
- Topluma uyum ve katılımının sağlandığı
- İçten güven verici samimi ilişkilerin kurulduğu

İşlevleri

- Biyolojik işlev
- Ekonomik işlev
- Koruyuculuk işlevi
- Psikolojik işlevi
- Eğitim işlevi
- Dini işlevi
- Boş zamanı değerlendirme
- Prestij sağlama işlevi

Aile tipleri

- Tek kişilik hane halkı
- Çekirdek aile
- Geniş aile
- Diğer hane halkı
- Ataerkil geniş aile
- Geçici geniş aile
- Parçalanmış aile
- Tek ebeveynli aile

Anne-baba-ocuk iletiřimi

Anne-çocuk ilişkisi

- İlk haber- bağ kurulma süreci başlar
- Kabul & red süreci
- Çocuğun duygusal ve sosyal gelişimi.....
annenin hamileliğe karşı tutumu
- En kritik zamanlar **doğum sonrası ilk 1.5 saat**

İNSAN ve BAĞLANMA

- İnsan sosyal bir canlı
- Grup halinde yaşar, hayata tutunur, gelişir ve ölür.
- Beden, ilişkisel ruh ve duyular yaşamlarımızı sürdüren ve şekillendirenler
- Erkek spermi+kadın yumurta hücresi ile başlayan süreç
- Anne baba özgün kimliğin kökenlerini temsil eder.
- Normalde 9 ay anne karnı
- Aşırı bir **korunma ve yardım ihtiyacı** ve dünyaya geliş
- Beslenme, şefkat ve annenin müthiş koruması olmazsa hayatta kalamayız.

- Erkeğin ya da toplum desteği olmazsa anne de güçsüzleşebilir, yorulabilir, çaresiz hissedebilir.
- Anne iyi çocuk iyi
- Anne ne kadar çocukken sevildi ve desteklendi, çocuk da öyle.....
- TEMEL KOŞULLAR ruhsal sağlığın yapı taşlarını oluşturur.
- Anne için tersi olursa koşulların?

Neredeyse HER RUHSAL PROBLEM erken
gelişimsel dönemdeki
ANNE-ÇOCUK ilişkisinde başlar!

Bağlanma kuramı

İnsanların kendileri için önemli olan başkalarıyla güçlü duygusal bağlar kurma eğilimlerinin nedenlerini açıklayan ve çocuk ile ebeveynleri arasındaki bağın, çocuğun güvenlik hissi ve psikolojik gelişimi üzerindeki önemini tanımlayan bir yaklaşımdır.

BAĞLANMA TEORİSİ

- Psikiyatr ve psikoterapist John BOWLBY (1907- 1990)
- Bilimi sadece insan içine değil İNSANLAR ARASINA yönlendirdi.
- Bağlanma örüntüleri doğum itibari ile birincil olarak anneden temellenir.
- Anneye duygusal bağlanma çocuğun hayatta kalması için gereklidir.

- Doğumdan hemen sonra bebeğini kucağına alan annelerin çocuklarına daha kuvvetli bir bağ ile bağlandıkları vurgulanır.

Bowlby anne-bebek önemi

1. Bebeğin fizyolojik ihtiyaçları doğum itibari ile karşılanır.
2. Emme refleksi-anne memesi
3. Dokunma sarılma önemli psikolojik ihtiyaç
4. Bebek dünyaya gelmekten mutsuz

Bağlanma örüntüleri

- Mary Ainsworth (Yabancı kişi durumu deneyi)
- 3 tip bağlanma
 - 1.Güvenli bağlanan çocuklar
 - 2.Güvensiz kararsız bağlanan çocuklar (annenin temas kurma çabasına direnir)
 - 3.Güvensiz kaçingın bağlanan çocuklar (yakınlıktan kaçır, uzaklara bakar)

Bağlanma örüntüleri

- 1.Güvenli bağlanan çocuklar % 50-60
- 2.Güvensiz kararsız bağlanan çocuklar %30-40
- 3.Güvensiz kaçingan bağlanan çocuklar %10-20

Brisch, 1999

BAĞLANMANIN gerçekteşme yolları

- Anlık temas (ten ya da beden teması)
- Duyusal algılama (koklama, tatma, görme, duyma)
- Duygularla (sevgi ya da korku)
- Düşünce ve anılarla
- Konuşma ile

Duyarlı anne özellikleri (Mary Ainsworth)

- Çocuktan gelen işaretleri dikkatle ve anında algılar
- Bebeğin bakış açısından belirtileri yorumlar
(Ne ağlaması)
- Uygun tepki gösterir
- Çocuk hayal kırıklığına uğradığında bebeğin tolere edebileceği sürede tepki verir.

Bağlanma örüntüleri ve İlişki Biçimleri

- Anne-baba ile kurulan ilişki ileriki yaşamda kritik rol
- İlişkiler için içsel bir model geliştirir iddiası Bowlby'den
- Kişi bu deneyimlerini başkalarına aktarır
- Olumlu deneyim- olumlu beklenti ve buna uyan davranışlar
- Ebeveynlerle kurulan bağlanma ilişkisine göre gelişen içsel modeller, kişinin psikopatoloji örüntülerini ve strese tepkilerini etkiler (Bowlby, 1988).

Baba-çocuk ilişkisi

- Çalışan kadın sayısı ile, baba rolünün öne çıkışı
- Schaffer & Emerson (1964) baba-çocuk ilişkisi
- Güven duygusu gelişimi
- Babanın çocuk üzerindeki etkisi- gebelik ile başlar....
- Bebeği tutma , oynama
- Bakım işlevi kaynaklı bir fark mı?
- İsveç çalışması
- Baba erkek rol modeli
- Ergenlik döneminde kız çocuklar özellikle önemli

Eşler arası iletişim

- Sorumluluk alma-çocuk sahibi olma
- Sağlıklı iletişim ve etkileşim
- Çocuğa duyarlı kabul edici sevinci
- Demokratik ortam
- Biz bilinci

Anne-baba tutumu

- Kişilik gelişimi temeli çocukluk
- Aile ortamı sadece fiziksel bir ortam değil ruhsal anlamda sağlık için kritik
- Anne baba tutumları nelerden etkilenir?

Neler etkiler?

- İçinde yařanan toplum
- SES
- Etik kural ve deęerler
- Bireyin inanç ve düřünceleri
- Kişilik özellikleri
- Yetiřme biçimi

Anne baba tutumları

1. Baskıcı ve otoriter tutum
2. Gevşek (çocuk merkezci aile)
3. Dengesiz ve kararsız tutum
4. Koruyucu tutum
5. İlgisiz ve kayıtsız tutum
6. Güven verici ve demokratik tutum

Aile içi ilişkilerde benlik saygısı

- Beğeni ve kabul
- Kendini fark etme kabul etme kimlik oluşturma başkalar tarafından kabul
- Yüksek: olumlu kendilik algısı , zayıf yönlerini bilir
- Düşük: kendine güveni zayıf, bağımlı, sıkılgan, araştırmacı ve yaratıcı değil.
- doğru model olma
- Korku kaygı ifadesi az
- Eşle arası iletişim, ilişki modeli